KAZIM KARABEKİR EĞİTİM FAKÜLTESİ
Kazım Karabekir Faculty of Education
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ / ATATÜRK UNIVERSITY
KÂZIM KARABEKİR EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ
JOURNAL OF KÂZIM KARABEKİR EDUCATION FACULTY

Araştırma Makalesi
Doi: 10.33418/ataunikkefd.813193

BİR ÜNİVERSİTEDE RESİM-İŞ EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE SÜRDÜRÜLEN UZAKTAN ÖĞRETİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

OPINIONS OF ART EDUCATION STUDENTS AT A UNIVERSITY ON DISTANCE LEARNING SYSTEM CONTINUED IN THE COVID-19 PANDEMIC

Songül MOLLAOĞLU
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Sivas, Türkiye
e-posta:songulmollaoglu@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-3519-8702

Başvuru Tarihi: 20.10.2020 Yayına Kabul Tarihi: 28.05.2021 Yayınlanma Tarihi: 30.06.2021

Atıf/Citation: Mollaoğlu, S. (2021). Bir üniversitenin resim-iş eğitimi öğrencilerinin Covid-19 pandemi sürecinde sürdürülen uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, 42,* 431-443. Doi:10.33418/ataunikkefd.813193

Öz

Dünyanın hemen her yerinde, her alanda süresiz ve ne zaman biteceği öngörülemeyen bir salgının yarattığı krizin yönetimi gereksinimi ortaya çıkmıştır. Böylece, COVID-19 pandemisi dünyada ve ülkemizde eğitim başta olmak üzere birçok alanda değişikliklerin yapılmasını zorunlu hale getirmiştir. Bu araştırmanın amacı, COVID-19 Pandemisi nedeniyle eğitimlerini uzaktan öğrenme sistemi ile sürdüren bir üniversitenin resim-iş eğitimi öğrencilerinin öğretime yönelik görüşlerini incelemektir. Betimleyici tarama deseninde olan bu çalışma 92 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Veriler Kişisel Bilgi Formu (KBF) ve Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşler Ölçeği (UEYGÖ) ile elde edilmiştir. Veri analizi SPSS 22.0 paket programında yapılmıştır. Öğrencilerin % 50'si akıllı telefon, % 33.7' si bilgisayar, %16.3' ü ise tabletten yararlanarak uzaktan eğitimi sürdürdüklerini belirtirken, %88.4' ü yüklenen metinlerden, %22.04' ü anlatım, %13.4' ü yüklenen videolardan ve %8.7' si ise çizim, grafik, görüntü gibi eğitimsel materyallerden yararlandıklarını ifade etmişlerdir. Öğrenciler öğrenme yönetim sisteminde kullanılan teknolojiler olarak; e-sınav (%85.7), ders içerikleri (%70.7), kaynak ekleme (%67.4) ve mesajlaşmayı (%25.0) belirtmişlerdir. Öğrencilerin % 88'i uzaktan eğitim sisteminin resim-iş eğitimi için uygun olmadığını ifade etmiştir. Öğrenciler uzaktan eğitim sisteminin sanat eğitimine uygun olmamasının nedenleri olarak; atölyede yapılması gereken uygulamalı derslerin sanal ortamda yapılamaması (%70.7), sınıf içi etkileşimin olmaması (%26.1), uzaktan eğitim sisteminde geribildirimin olmaması ya da sınırlı geribildirimin olması (%8.7) ve objeye, düzeneğe dokunma olanağının olmaması (%6.5) olarak sıralamışlardır. UEYGÖ' nin etkililik ve yatkınlık alt boyut puan ortalaması düşük bulunmuştur. Kriz döneminde alternatif bir eğitim yöntemi olarak uygulamaya

geçirilen uzaktan öğretim programının resim-iş eğitimi gibi alanlar için alt yapı eksikliğinin, içerik ve tasarım yönünden iyileştirilmesi mevcut ve olası benzer durumlar için önemli bir gereksinimdir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19 Pandemisi, Görsel Sanatlar Eğitimi, Küresel Salgın, Öğrenci Görüşleri, Uzaktan Öğrenme Sistemi.

Abstract

The need for the management of the crisis created by an indefinite and unpredictable epidemic in almost every area of the world has emerged. Thus, the COVID-19 pandemic has made it necessary to make changes in many fields, especially in education, in the world and in our country. The aim of this research is to examine the opinions of students studying in visual arts department at a state university, where the distance learning system has continued since the COVID-19 outbreak. This descriptive study was carried out with 92 students. The data were obtained through Personal Information Form and Opinions on Distance Education Scale (UEYGÖ). Data analysis was done in SPSS 22.0 package program. While 50% of the students stated that they continued their distance education by using a smartphone, 33.7% using a computer and 16.3% using a tablet, 88.4% of the students stated that they were using the uploaded texts, 22.04% from the narration, 13.4% from the uploaded videos and 8.7% from the uploaded educational materials such as drawings, graphics and images. As the technologies used in the students learning management system; They stated e-exam (85.7%), course content (70.7%), adding resources (67.4%) and messaging (25.0%). 88% of the students stated that the distance education system is not suitable for art education. As the reasons why the distance education system is not suitable for art education, they listed the following as not being able to do the applied lessons in the workshop (70.7%), no in-class interaction (26.1%), no feedback in the distance education system or limited feedback (8.7%), and no opportunity to touch the object and the mechanism (6.5%). The mean score of effectiveness and susceptibility, which are the sub-dimensions of UEYGÖ, were low. For the areas such as visual arts education, the distance education program, which has been implemented as an alternative education method amid pandemic, needs to be improved for existing and possible similar situations in terms of content and design.

Keywords: COVID-19 Pandemic, Distance Learning System, Global Outbreak, Student Views, Visual Arts Education.

GİRİŞ

Çin'de başlayan ve tüm dünyaya hızla yayılan COVID-19 veya Koronavirüs pandemisi (salgını), bütün alanlarda olduğu gibi eğitim alanında da dünya çapında bir krize neden olmuştur (Can, 2020, s.12). Pandemiyi kontrol etmek için birçok ülke geçici olarak okullarda ve üniversitelerde eğitime ara vermek zorunda kalmıştır. Tüm dünyayı evine hapseden bu süreçte dünyadaki hemen hemen tüm eğitim kurumlarının faaliyetleri kesintiye uğramıştır (WHO, 2020a). Dünya Sağlık Örgütü tarafından küresel salgın (pandemi) olarak tanımlanan Koronavirüs tüm dünya için acil bir duruma neden olmuştur (WHO, 2020b). Böylece, dünyanın hemen her yerinde başta eğitim olmak üzere her alanda süresiz ve ne zaman biteceği öngörülemeyen bir salgının yarattığı krizin yönetimi gereksinimi ortaya çıkmıştır (UNESCO, 2020a).

COVID-19 pandemisiyle ortaya çıkan bu acil ve yeni durum karşısında başta Çin, ABD, Fransa, İtalya, Portekiz, Meksika ve Güney Kore olmak üzere hemen hemen tüm dünya ülkeleri kesintiye uğrayan eğitim-öğretim aktivitelerinin sürdürülmesi için uzaktan eğitim teknolojisinden yararlanma yoluna gitmişlerdir (UNESCO, 2020b). Türkiye'de ise ilk vakanın görülmesiyle 12 Mart 2020' de eğitime ara verilmiş, 23 Mart 2020 tarihinden itibaren yükseköğretim sisteminde 2019-2020 öğretim yılı bahar dönemi tamamen açık ve uzaktan öğrenme sistemi ile sürdürülmesine karar verilmiştir (YÖK, 2020). Bu kararla Türkiye'de, diğer ülkeler gibi uzaktan eğitime geçerek Yükseköğretim Kurumları Dersleri dijital ortamda erişime açılmış ve geçici olarak öğrencilerin dijital

ortamda uzaktan eğitim sistemiyle eğitimlerini sürdürmelerine olanak sağlanmıştır (YÖKAK, 2020).

Eğitim sistemindeki bu değişiklik, bir sivil dayanışma örneği olduğu gibi aynı zamanda toplum sağlığını riske edebilecek durumları kontrol altında tutmayı sağlayan zorunlu bir önlem olarak uygulamaya geçirilmiştir (UNESCO, 2020b). Virüsün hızla yayılması nedeniyle eğitime ara verilmesi ve arkasından uzaktan öğretime geçilmesi hastalığın yayılmasını yavaşlatacağı gibi, salgının sağlık sistemi üzerindeki yükününün de azalmasına neden olacaktır (UNESCO, 2020a).

Kriz dönemlerinde eğitimin sürdürülmesinde başvurulabilecek en ideal alternatif olarak görülen uzaktan öğretim sisteminin tüm öğrenme ortamlarında başarıya ulaşabilmesi için etkili yapılandırılması önemlidir. Bunun için uzaktan öğretim sistemini oluşturan öğrenen, öğretmen, ortam ve içerik gibi tüm bileşenlerin incelenmesi, etkili bir analizi, analiz sonucu sistemin uygun bir şekilde planlanması, tasarlanması, yönetilmesi ve değerlendirilmesi gerekir (Yıldız, 2015, s. 7). Nitekim literatürde uzaktan öğretim sisteminin esas kullanıcılarını oluşturan öğrencilerin uzaktan eğitim sistemine bakış açılarının, karşılaştıkları zorlukların, isteklerinin ve bilinç düzeylerinin ortaya konmasına ihtiyaç olduğu belirtilmektedir (Yıldırım, 2010, s. 12).

Eğitim sisteminin en önemli bileşeni olan öğrencilerin uzaktan eğitimle ilgili görüşleri, tutum ve yaklaşımları bu tür programların niteliği, kabul edilebilirliği ve iyileştirilmesi gereken boyutları konusunda bilgi verme olanağı bakımından önemli veriler sunmaktadır (Tavşancıl, 2019, s. 56; Tryon ve Bishop, 2009, s.12). Aynı zamanda, öğrencilerin öğrenme ortamlarına yönelik görüşleri, düşünceleri ve uzaktan eğitim programına ilişkin olumlu ya da olumsuz duyguları da önemlidir (Petty ve Cacioppo, 1996, s. 42). Başka bir deyişle, öğrencilerin uzaktan eğitim programına ilişkin tutumlarını bilmek, gelecekte benzer kriz durumları için özellikle görsel sanatlar eğitimi gibi uygulamalı eğitim veren eğitim kurumlarının eğitimsel ortamlarını oluşturmada önemli katkılar sunabilir. Bu bağlamda, çalışma COVİD- 19 salgını nedeniyle uzaktan öğretim sistemi ile eğitimlerini sürdüren resim-iş eğitimi öğrencilerinin eğitime yönelik görüşlerini belirlemeyi amaçlamaktadır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırma, tarama modelinde betimsel bir araştırmadır. Bu araştırma ile 'COVID-19 salgını nedeniyle uzaktan öğretim sistemi ile eğitimlerini sürdüren resim-iş eğitimi öğrencilerinin eğitime yönelik görüşleri belirlenmeye çalışıldığından, betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Çünkü tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırmalara uygun bir modeldir (Büyüköztürk vd., 2008).

Örneklem/Çalışma Grubu

Çalışma, COVID pandemisi nedeniyle yüz yüze öğretimin sona ermesine bağlı olarak 23 Mart 2020 tarihinden itibaren 2019-2020 öğretim yılı bahar dönemini uzaktan öğrenme sistemi ile eğitimini sürdüren bir üniversitenin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim İş Öğretmenliği Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerini kapsamaktadır. Araştırmanın evrenini 106 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Evrende yer alan 14 öğrenci katılmak istemediği için araştırma dışında tutulmuştur. Böylece çalışmanın örneklemini Resim-İş eğitimi alan 92 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Veriler, Kişisel Bilgi Formu ve Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşler Ölçeği ile elde edilmiştir.

Kişisel Bilgi Formu

Bu form ve literatür bilgisine dayalı ve daha önce uzaktan eğitimle ilgili yapılmış çalışmalara dayalı yapılmıştır (Birişçi vd., 2011, s. 2; İşman, 201, s.21; Odabaş, 2003, s. 28; Özgöl vd., 2017; Yıldırım vd., 2014, s. 367). Bu formda öğrencilere; yaş, ikamet ettikleri yer, sınıf, ana sanat dalı gibi soruların yanı sıra; uzaktan eğitimde hangi araçlardan yararlandıkları, uzaktan eğitimde hangi materyallerden yararlandıkları ve uzaktan eğitimde hangi öğrenme yönetim sisteminde kullanılan teknolojilerden yararlandıkları sorulmuştur.

Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşler Ölçeği

18 maddeden oluşan ve Kişisel Uygunluk, Etkililik, Öğreticilik ve Yatkınlık olmak üzere 4 alt boyut içeren ölçeğin Türkiye için geçerlik-güvenirliği yapılmıştır. Sorular beşli likert (1-hiçbir zaman katılmıyorum, 5-her zaman katılıyorum) tarzında hazırlanmıştır. Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşler Ölçeği toplam 18 sorudan oluşmaktadır. Ölçeğin Kişisel Uygunluk alt boyutu altı, Etkililik alt boyutu beş, Öğreticilik alt boyutu dört ve Yatkınlık alt boyutu üç maddeden oluşmaktadır. Ölçek toplam 18-90 puan arasında olup, puanın artması uzaktan eğitime yönelik olumlu görüş anlamına gelmektedir. Ölçeğin Cronbach Alpha katsayısı 0.86 olarak bulunmuştur (Yıldırım vd.,. 2014, s. 368).

Uygulama

Öncelikle öğrencilerin listesi fakülte sekreterliğinden alınarak, öğrencilere sınıf temsilcileri aracılığıyla ulaşılmıştır ve e-mail adresleri listelenmiştir. Öğrencilerin e-maillerine araştırmanın amacını açıklayan bir açıklama yazılarak öğrencilere e-maille veri toplama formları gönderilmiş ve geri dönüşler değerlendirilmiştir. 14 öğrenci çalışmaya katılmak istemediği için çalışma dışı bırakılmıştır.

Etik

Bu çalışmanın uygulanabilmesi için Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Sosyal ve Beşeri Bilimler Kurulu'ndan (Tarih: 21/05/2020, Karar No: 12) ve kurumdan gerekli izinler alınmıştır. Ayrıca araştırmaya katılımda gönüllülük esası dikkate alınmıştır.

Verilerin Analizi

Veri analizi SPSS 22.0 paket programında yapılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzde, minimum, maksimum, aritmetik ortalama, standart sapma (SS) gibi tanımlayıcı istatistiksel testlerden yararlanılmıştır. Değerlendirmeler %95 güven düzeyi kriter alınarak yapılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1.
Öğrencilerin Uzaktan Eğitimde Yararlandıkları Araçlar, Materyaller ve Kullandıkları Teknolojilere İlişkin Bulgular (N=92)

	n	%
Uzaktan eğitimde yararlanılan araçlar/donanımlar		
Bilgisayar	31	33.7
Tablet	15	16.3
Akıllı telefon	46	50.0
*Uzaktan eğitimde yararlanılan materyaller**		
Resim (çizim, grafik, görüntü)	8	8.7
Anlatı (ses)	21	22.8
Metin	81	88.04
Video	12	13.04
*Öğrenme yönetim sisteminde kullanılan teknolojiler**		
Ders içerikleri	65	70.7
Ödev	47	51.1
E-sınav	79	85.7
Mesaj	23	25.0
Kaynak ekleme	62	67.4

*İfadeler birden fazladır.

Öğrencilerin %18.5' i (n: 17) Birinci sınıf, %28.3' ü (n: 26) İkinci sınıf, %22.8' i (n:21) Üçüncü sınıf ve %30.4' ü (n: 28) Dördüncü sınıftadır. Yaş ortalaması 21.95 yaş (standart sapma: 2.33) olan öğrencilerin %57.6' si (n: 53) şehirde, %23.9' u (n: 22) ise köyde uzaktan eğitim yöntemi ile eğitimlerini sürdürmektedirler.

Öğrencilerin %50'si uzaktan öğretimi akıllı telefon, % 33.7'si bilgisayar, %16.3'ü ise tabletten yararlanarak uzaktan öğretimi sürdürdüklerini belirtirken, %88.4'ü yüklenen metinlerden, %22.04' ü anlatım, %13.4' ü yüklenen videolardan ve %8.7'si ise resim (çizim, grafik, görüntü) gibi eğitimsel materyallerden yararlandıklarını ifade etmişlerdir. Öğrenciler öğrenme yönetim sisteminde kullanılan teknolojiler olarak; e-sınav (%85.7), ders içerikleri (%70.7), kaynak ekleme (%67.4) ve mesajlaşmayı (%25.0) belirtmişlerdir (Tablo 1).

Tablo 2.
Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Yönteminin Görsel Sanatlar İçin Uygunluğuna İlişkin İfadelerinin Dağılımı

	n	%
Uzaktan eğitim yönteminin görsel sanatlar için uygunluğu		
Uygundur	11	12.0
Uygun değildir	81	88.0
Uygun olmama nedenleri[*] (n:81)		
-Sanal ortamda atölyede yapılması gereken uygulamalı dersler yapılamadığı için		
-Sınıf içi etkileşim olmadığı için	65	70.7
-Geribildirim olmadığı ya da sınırlı geribildirim olduğu için	24	26.1
-Objeye, düzeneğe dokunma olmadığı için	8	8.7
	6	6.5

[*]İfadeler birden fazladır.

Tablo 2 incelendiğinde, Öğrencilerin %88'inin uzaktan eğitim sisteminin resim eğitimi için uygun olmadığı görüşünü belirttiği görülmektedir. Öğrencilerin uygun

görmeme nedenleri incelendiğinde ise; atölyede yapılması gereken uygulamalı derslerin sanal ortamda yapılamaması (%70,7), sınıf içi etkileşimin olmaması (%26,1), uzaktan eğitim sisteminde geribildirimin olmaması ya da sınırlı geribildirimin olması (%8,7) ve objeye, düzeneğe dokunma olanağının olmaması (%6,5) gibi ifadeler yer almaktadır (Tablo 2).

Tablo 3.
Uzaktan Eğitime Yönelik Görüş Ölçeği' ne Göre Öğrencilerin Görüşlerinin Dağılımı

Ölçek maddeleri	Hiçbir zaman katılmıyorum	Nadiren katılıyorum	Bazen katılıyorum	Genellikle katılıyorum	Her zaman katılıyorum
Kişisel Uygunluk					
Kişisel işlerimin yoğunluğundan dolayı uzaktan eğitim benim için uygundur.	31 (33.7)	25 (27.2)	15 (16.3)	13 (14.1)	8 (8.7)
Uzaktan eğitim yaşam stilime uygundur.	32 (34.8)	19 (20.7)	17 (18.5)	14 (15.2)	10 (10.9)
Uzaktan eğitim ihtiyaç duyduğum eğitimler için uygun bir alternatiftir.	35 (38.0)	11 (12.0)	23 (25.0)	10 (10.9)	13 (14.1)
Uzaktan eğitim zaman kaybetmeksizin eğitim alabilmemi sağlamaktadır.	12(13.0)	11 (12.0)	13 (14.1)	15 (16.3)	41 (44.6)
İstediğim zamanda istediğim yerden derse katılma esnekliğine ihtiyacım var.	9 (9.8)	12(13.0)	20 (21.7)	14 (15.2)	37 (40.3)
Eğitim almak için üniversite kampüsüne gitmek benim için zordur.	21 (22.8)	20 (21.7)	27 (29.4)	13 (14.1)	11(12.0)
Etkililik					
Uzaktan eğitim öğretim uygulamaları açısından öğrenciyi daha aktif hale getirir.	31 (33.7)	24 (26.1)	13 (14.1)	9 (9.8)	15 (16.3)
Uzaktan eğitim kişiler için iyi bir öğrenme fırsatı sunar.	37 (40.2)	25 (27.2)	13 (14.1)	8 (8.7)	9 (9.8)
Uzaktan eğitim öğrencinin kendi hızında öğrenmesini sağlar.	17 (18.5)	21 (22.8)	18 (19.6)	12 (13.0)	24 (26.1)
Uzaktan eğitim öğrenmenin kalıcı olmasını sağlamaktadır.	33 (35.9)	13 (14.1)	22 (23.9)	13 (14.1)	11 (12.0)
Uzaktan eğitim geleneksel eğitimden etkilidir.	40 (43.5)	18 (19.6)	11(12.0)	10 (10.9)	13 (14.1)
Öğreticilik					
Eğitimimin en iyi şekilde gerçekleşmesi için yüz yüze etkileşim gereklidir.	6 (6.5)	6 (6.5)	9 (9.8)	16 (17.4)	55 (59.8)

Uzaktan eğitime nazaran geleneksel eğitimde fikirler, anında ve daha anlaşılır bir şekilde ifade edilmektedir.	5 (5.4)	7 (7.6)	13 (14.1)	24 (26.1)	43 (46.7)
Uzaktan eğitime nazaran geleneksel eğitimle daha etkili bir öğrenme sağlanır.	8 (8.7)	10 (10.9)	21 (22.8)	28 (30.4)	25 (27.2)
Öğrenmek için yüz yüze iletişime ihtiyaç duyarım	9 (9.8)	12 (13.0)	16 (17.4)	19 (20.7)	36 (39.1)
Yatkınlık					
Verilen görevleri ertelemeyi alışkanlık haline getirmiş bir kişiyim.	24 (26.1)	18 (19.6)	32 (34.8)	11 (11.9)	7 (7.6)
Çoğunlukla verilen görevleri yarım bırakırım.	19 (20.6)	16 (17.4)	28 (30.4)	12 (13.0)	17 (18.5)
Ödevlerimi yapmak için son ana kadar beklerim.	13 (14.1)	8 (8.7)	47 (51.1)	14 (15.2)	10 (10.9)

Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşler Ölçeği'nde yer alan görüşlerin dağılımı incelendiğinde, öğrencilerin uzaktan eğitimin Kişisel Uygunluk alt boyutunda yer alan "uzaktan eğitim ihtiyaç duyduğum eğitimler için uygun bir alternatiftir" maddesine %38'i "Hiçbir zaman katılmıyorum" diyerek olumsuz yanıt verirken, %44.6'sı ise "uzaktan eğitim zaman kaybetmeksizin eğitim alabilmemi sağlamaktadır" ifadesine her zaman katıldıklarını belirtmiştir. Etkililik alt boyutunda ise, öğrencilerin %43.5'i "Uzaktan eğitim geleneksel eğitimden etkilidir" %40.2'si "uzaktan eğitim kişiler için iyi bir öğrenme fırsatı sunar", %35.9'u ise "Uzaktan eğitim öğrenmenin kalıcı olmasını sağlamaktadır" ifadelerine hiçbir zaman katılmadığını ifade etmiştir. Uzaktan Eğitim Ölçeği' nin Öğreticilik alt boyutunda yer alan maddelere öğrencilerin verdikleri geri-bildirimler incelendiğinde; öğrencilerin yarısından fazlası (%59.8) eğitimin en iyi şekilde gerçekleşmesi için yüz yüze etkileşimin gerekli olduğuna, %46.7'si uzaktan eğitime nazaran geleneksel eğitimde fikirlerin, anında ve daha anlaşılır bir şekilde ifade edildiğine, %39.1'i öğrenmek için yüz-yüze iletişime ihtiyaç duyulduğuna her zaman katıldıklarını işaretlemişlerdir. Yatkınlık alt boyutunda ise; ödevlerini son anda yapma (%51.1), verilen görevleri ertelemeyi alışkanlık haline getirme (%34.8) ve verilen görevleri yarım bırakma (% 30.4) maddelerine "Bazen katılıyorum" yanıtını vermişlerdir (Tablo 3).

Tablo 4.
Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşler Ölçeği ve Alt Boyutlarının Minimum-Maksimum, Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

	Minimum	Maximum	Ortalama	Standart Sapma
Kişisel Uygunluk	6.00	30.00	17.38	7.94
Etkililik	5.00	25.00	12.58	6.97
Öğreticilik	4.00	20.00	15.40	4.90
Yatkınlık	3.00	15.00	8.45	3.59
Toplam	18.00	90.00	53.82	22.79

Tablo 4' te görüldüğü gibi Uzaktan Eğitim Ölçeği minimum puanı 18, maksimum puanı 90'dır. Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Ölçeği'nden aldıkları puanın ortalaması ise 53.82 (SS:22.79) olarak belirlenmiştir. Uzaktan Eğitim Ölçeğinin alt ölçeklerinin

ortalaması, Standard Sapması (SS) ve minimum-maximum (min-max) değerleri incelendiğinde; Kişisel Uygunluk 17.38 (SS:7.94; min-max: 6-30), Etkililik 12.58 (SS: 6.97; min-max: 5-25), Öğreticilik 15.40 (4.90; min-max: 4-20) ve Yatkınlık 8.45 (SS:3.59; min-max: 3-15) olarak bulunmuştur (Tablo 4).

TARTIŞMA

COVID-19 pandemisi, dünyada olduğu gibi Türkiye'de de başta eğitim olmak üzere birçok alanda önemli etki ve değişimlere neden olmuş ve uzaktan öğretim sistemi geçici olarak alternatif eğitim yöntemi olarak yüz yüze eğitimin yerini almıştır (Emin, 2020, s. 1). Bu çalışma, COVID-19 pandemisi nedeniyle resim-iş eğitimi öğrencilerinin eğitimle ilgili görüşlerini incelemek amacıyla yapılmıştır. Çalışma sonuçlarının, ileriye dönük benzer durumlar yaratmasına hazırlıklı olmak ve sonraki süreçte yapılacak planlamalar için veri sağlamada katkı sağlayıcı olarak düşünülmektedir.

Bu çalışmada Resim-iş Eğitimi öğrencilerinin büyük çoğunluğu uzaktan eğitim sistemini kendileri için uygun bulmamışlardır. Tablo 2' de görüldüğü gibi öğrenciler; atölyede yapılması gereken uygulamalı derslerin sanal ortamda yapılamaması, yüz yüze etkileşimin, sınıf içi etkileşimin, geribildirimin olmaması ya da sınırlı olması ve objeye, düzeneğe dokunulamaması gibi nedenlerle uzaktan öğretimi resim-iş eğitimi için uygun bulmadıklarını belirtmişlerdir.

Nitekim Tablo 3' te yer aldığı gibi öğrenciler, UEYGÖ ölçeğinde yer alan "uzaktan eğitim ihtiyaç duyduğum eğitimler için uygun bir alternatiftir" ve "uzaktan eğitim kişiler için iyi bir öğrenme fırsatı sunar" gibi maddelere çoğunlukla katılmadıklarını belirtmişlerdir. Böylece öğrencilerin UEYGÖ ölçeğinde yer alan ifadelere verdikleri cevaplar ve açık uçlu olarak sorulan "Sizce uzaktan eğitim resim eğitimi için uygun mudur?" sorusuna verdiği cevaplar birbirini desteklemektedir. Ayrıca Tablo 4'de görüldüğü gibi UEYGÖ'nün alt ölçekleri olan etkililik ve yatkınlık ortalamasının düşük bulunması da bu çalışmanın örnekleminde yer alan Resim-iş Eğitimi öğrencilerinin çoğunun uzaktan eğitime olumsuz duruşlarını doğrulamaktadır.

Zaman ve mekan olarak farklı boyut ve konumda olan eğitimci ve öğrencinin sürdürdüğü uzaktan eğitim sistemi, yüz-yüze eğitimden farklıdır (Ağaoğlu vd., 2002: s. 46). Yüz yüze eğitim devam ederken, öğretmen, öğrenci ve okul üçgeninin yerini bilgisayar ya da telefon ekranının aldığı bu sistemin öğrencilerde uyumsuzluğa neden olabileceği beklendiktir. Elbette bu acil durumda bu tür çözümler eğitimin devamı için gereklidir ancak eğitim programının yapısına uygun programların geliştirilmesi öğrenci tarafından sistemin kabul edilebilirliğini arttırabilir. Bu anlayışla gelecekte benzer durumların yaşanabilme olasılığına karşı alternatif eğitim olanakları geliştirilmeli, var olanlar iyileştirilmeli ve özellikle uygulamalı eğitimin sürdürülmesi yönünde düzenlemeler yapılmalıdır. Çalışmada öğrenciler resim-iş eğitimi derslerinin uzaktan eğitim sistemi ile verilmesini uygun bulmama nedeni olarak en çok resim derslerinin uygulamalı bir ders olması ve atölye ortamında yapılması gerektiği olarak belirtmişlerdir. Öte yandan bu çalışmada, öğrencilerin yaklaşık yarısının köyde ve ilçede uzaktan eğitimi sürdürmeye çalıştıkları, asenkron uzaktan eğitim sistemi ile öğretim elemanının sisteme yüklediği ders notlarından yararlandıkları ve büyük bir kısmının uzaktan eğitimi cep telefonlarıyla takip ettikleri gibi faktörleri de göz ardı etmemek gerekir.

Acil dönemlerde uzaktan öğretim gibi bazı yöntemlere başvurmak eğitimin uzun süre kesintiye uğramaması için kaçınılmazdır. Ancak uygulamaya konan programlar ilgili alana göre düzenlenmeli ve organize edilmelidir. Eğitim kurumları özellikle görsel sanatlar eğitimi gibi uygulamalı derslerin olduğu disiplinlerin uzaktan eğitim sistemi ile

nasıl yürütülebileceği konusunda hazırlıklar yaparak teknolojik ortamda uygulamalı derslerin etkili yürütülmesine dönük dünyanın başka yerlerinde uygulanan benzer programları incelemeli ve kendi programlarına entegrasyonunu sağlamalıdır. Örneğin, İlinois Üniversitesi'nde video, grafik, slayt gibi öğrenme materyalleri ile desteklenen bilgisayar temelli uzaktan eğitim sistemi ile yapılan senkronize eğitim, öğrenenlerin hem kendi aralarında hem de öğretim elemanı ile nitelikli ve verimli bir eğitim ortamı sağlandığı belirtilmektedir (Odabaş, 2003, s. 25). Diğer yandan, uzaktan eğitim sistemiyle eğitimlerini sürdüren öğrencilerin olabildiğince eğitim içeriğine çabuk ulaşabilmelerinin yanında bu içeriğin resim, metin dışında ses, video ve animasyon gibi çoklu ortam öğeleriyle desteklenmelerinin öğrencilerin eğitime ilgilerini arttırdığı da belirtilmektedir (Yıldırım vd., 2014, s. 366). Atölye uygulamasının yerini almamakla birlikte dijital ortamlarda geliştirilen çizim teknikleri ve resim-iş yöntemlerinin kullanımı geçici olan bu acil olağanüstü sürecin daha verimli olmasına katkı sağlayabilir ve öğrencilerin uzaktan eğitim yöntemini daha etkili kullanmalarını destekleyebilir. Öte yandan, Can (2020, s. 16), toplumlarda deprem, salgın gibi krize neden olabilecek acil durumlarda öğrencilere ve ailelerine ulusal ve uluslararası işbirliği çerçevesinde krizin etkili yönetimi için kaynak sağlanarak desteklenmeleri gerektiği önemine değinmektedir. UNESCO ise, salgın süresince, öğrenci ve ailelerine psiko-sosyal desteğin sağlanması, öğrencilerin kolay öğrenmelerini destekleyecek dijital öğrenme yönetim sistemleri, cep telefonları için geliştirilmiş programlar güçlü çevrimdışı sistemler, açık çevrimiçi kurs platformları, bağımsız öğrenme içerikleri, taşınabilir (mobil) öğrenme uygulamaları, canlı video iletişimini destekleyen işbirliği platformları gibi değişik kaynakların sağlanması gerektiğini belirtmektedir (UNESCO, 2020b).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak; bu çalışmada öğrencilerin çoğunluğu uzaktan öğretim sistemini resim-iş eğitimi için uygun bulmadıklarını, büyük bölümü atölye derslerinin yapılamaması nedeniyle sanal ortamın uygun olmadığını belirtmiştir. Öğrencilerin özellikle UEYGÖ' in etkililik ve yatkınlık alt boyut puan ortalamaları düşük bulunmuştur. Bu düşüklük, öğrencilerin uzaktan eğitim sistemini, resim-iş eğitimi için etkili bulmadıklarını ve uzaktan eğitime yatkın olmadıklarını göstermektedir. Uzaktan öğretimin görsel sanat eğitimi alanına entegrasyonu, alana özgü yazılım programlarının geliştirilmesi, kullanılan teknolojik donanımın güncellenmesi, senkron eğitim gibi faktörlerin gelecekte olası benzer durumlarda öğrenciler tarafından sistemin daha olumlu algılanmasını etkileyebilir.

Bu çalışmada pandemi sürecinde sadece bir devlet üniversitesinde resim-iş eğitimini uzaktan öğretim sistemiyle asenkron sürdüren öğrencilerin görüşleri yer almaktadır. Bu durum çalışmanın bir sınırlılığı olarak kabul edilmektedir. Sonuçların genellenebilirliği açısından çalışmanın daha farklı üniversitelerde daha geniş öğrenci popülasyonu üzerinde yapılması önerilmektedir. Ayrıca, gelecekte benzer durumlarda resim- iş öğretmenliği gibi alanlarda, uzaktan öğretimin daha uygulanabilir olması için, başta araştırmanın yapıldığı üniversite olmak üzere benzer programlarda bu öğretim modelinin alt yapısının güçlendirilmesi, içerik ve tasarımının iyileştirilmesi çalışmaları yapılmalıdır.

Mollaoğlu, S. (2021). Bir üniversitenin resim-iş eğitimi öğrencilerinin Covid-19 pandemi sürecinde sürdürülen uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. 431-443.

KAYNAKLAR

Ağaoğlu, E., İmer, G. ve Kurubacak, G. (2002). A case study of organizing distance education: Anadolu university. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE, 3*(1), 45-51.

Birişçi, S., Metin, M. ve Demiryürek G. (2011). İlköğretim öğretmenlerinin bilgisayar ve internet kullanmaya yönelik tutumlarının incelenmesi: Artvin ili örneği. *Eğitim Teknolojileri Araştırmaları Dergisi, 2*(4), 1-18.

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (2. Baskı). Pegem Akademi.

Can, E. (2020). Coronavirüs (Covid-19) Pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye' de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi, 6*(2), 11-53.

Emin, M.N. (2020). Koronavirüs salgını ve acil durumda eğitim. *Seta/Perspektif, 268*, 1-3.

İşman, A. (2011). *Uzaktan eğitim* (4. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Odabaş, H. (2003). İnternet tabanlı uzaktan eğitim ve bilgi ve belge yönetimi bölümleri. *Türk Kütüphaneciliği, 17*(1), 22-36.

Özgöl, M., Sarıkaya, M. ve Öztürk, M. (2017). Örgün eğitimde uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin öğrenci ve öğretim elemanı değerlendirmeleri. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 7*(2), 294-304.

Petty, R.E. and Cacioppo, J.T. (1996). *Attitudes and persuasion: Classic and contemporary approaches*. Colarado:Westviev Press.

Tavşancıl, E. (2019). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi* (2. Baskı). Nobel Akademik.

Tryon, P. J. and Bishop, M. (2009). Theoretical foundations for enhancing social connectedness in online learning environments. *Distance Education, 30*(3), 291-315.

UNESCO (2020a). *COVID-19 Educational disruption and response.* https://en.unesco.org/themes/education-emergencies/coronavirus-schoolclosures Erişim Tarihi: 6 Nisan 2020.

UNESCO (2020b). *UNESCO's support: Educational response to COVID-19.* https://en.unesco.org/covid19/educationresponse/solutions Erişim tarihi: 28 Mart 2020.

WHO (2020a). *WHO Director-General's opening remarks at the media briefing on COVID-19*.https://www.who.int/dg/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-covid-19. Erişim tarihi Mart 11, 2020.

WHO (2020b). *WHO Official Updates - Coronavirus Disease 2019.* https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019. Erişim tarihi: 7 Nisan 2020.

YÖK (2020). *YÖK yks ertelenmesi basın açıklaması*. https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/YKS%20Ertelenmesi%20Basın%20Açıklaması.aspx . Erişim tarihi: 26 Mart 2020.

YÖKAK (2020). *Yükseköğretimde uzaktan eğitim ve kalite güvencesi sistemi*. https://portal.yokak.gov.tr/makale/uzaktan-egitim-ve-kalite-guvence-sistemi/. Erişim tarihi: 28 Nisan 2020.

Yıldırım, F. (2010). Uzaktan eğitim sistemine geçişin esas ögeleri olan öğretim elemanları ve öğrencilerin bakış açıları. G.T Yamamoto, U. Demiray ve M. Kesim

(Ed.), *Türkiye' de E-Öğrenme: Gelişmeler ve Uygulamalar* içinde (s. 27-48) içinde. Ankara: Eflatun.

Yıldırım, S., Yıldırım., G. ve Çelik, E. (2014). Uzaktan eğitim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşleri: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 3*(3), 365-370.

Yıldız, M. (2015). *Uzaktan eğitim programlarında ders veren öğretim elemanlarının uzaktan eğitime yönelik bilgi, inanç ve uygulamaları arasındaki ilişkiler* (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Extended Abstract

Purpose

The COVID-19 outbreak have caused changes in many areas, especially education, in the world and in our country. The aim of this research is to examine the opinions of students studying in art education department at a state university, where the distance learning system continues due to the COVID-19 outbreak.

Method

The method of this study is descriptive. The study covers art education students of a university, who continue their education with the distance learning system for the spring semester of the 2019-2020 academic year as of March 23, 2020, due to the termination of face-to-face teaching due to the COVID pandemic. The universe of the research consists of 106 undergraduate students. 14 students were excluded from the study because they did not return to the e-mail. Thus, the sample of the study consists of 92 Visual Art Education students. The data were obtained by Personal Information Form (PIF) and Scale of Opinions on Distance Education (SODE).

Results

88% of the students stated that the distance education system is not suitable for art education. The reasons why students do not consider the distance education system to be suitable for art education are as follows: the applied lessons that should be done in the workshop cannot be done in a virtual environment (70.7%), there is no classroom interaction (26.1%), there is no feedback in the distance education system or limited feedback (8.7%) and not being able to touch the object or the assembly (6.5%). 38% of the students responded negatively to the item "Distance education is a suitable alternative for the education I need" in the Personal Appropriateness sub-dimension of the SODE, saying "I never agree". 44.6% of students stated that they always agree with the statement "distance education enables me to receive education without losing time".

In the Effectiveness sub-dimension of the SODE, 43.5% of the students stated that "Distance education is more effective than traditional education" 40.2% "distance education provides a good learning opportunity for people", 35.9% of them "distance education ensures permanent learning" they said they never agree.

In the instructional sub-dimension, more than half of the students (59.8%) stated that face-to-face interaction is necessary for the best education, 46.7% of them stated that ideas were expressed instantly and more clearly in traditional education compared to

distance education, 39.1% were to learn. They stated that they "always agree" with the items that require face-to-face communication. On the other hand, in the sub-dimension of predisposition; students answered "Sometimes I agree" to the items such as doing their homework at the last minute (51.1%), making it a habit to postpone the tasks (34.8%) and leaving the assigned tasks unfinished (30.4%). As seen in Table 4, SODE has a minimum score of 18 and a maximum score of 90. SODE mean score of the students is 53.82 (SD: 22.79). The mean, standard deviation and minimum maximum values of the subscales are as follows; Personal Appropriateness 17.38 (SS: 7.94; min-max: 6-30), Effectiveness 12.58 (SS: 6.97; min-max: 5-25), Instructional 15.40 (4.90; min-max: 4-20) and Predisposition 8.45 (SS: 3.59; min-max: 3-15).

Discussion

In this study, most of the art education students did not find the distance education system suitable for them. The student responses regarding why they did not find suitable were mostly; It is seen that there are reasons such as "the applied lessons that should be done in the workshop cannot be done in a virtual environment, there is no face-to-face interaction, there is no in-class interaction, there is no feedback or there is limited feedback, and there is no touching the object and the mechanism". It is inevitable to resort to some methods such as distance education during emergency periods in order not to interrupt the education for a long time. However, the programs implemented should be arranged and organized according to the relevant field. Educational institutions should make preparations on how disciplines with applied courses such as visual arts education can be carried out with the distance education system, and should examine similar programs in the world for the effective conduct of applied courses in a technological environment and ensure their integration into their own programs. For example, in Illinois University, it is stated that synchronized education, which is made with a computer-based distance education system supported by learning materials such as video, graphics, and slides, provides a qualified and efficient education environment both among themselves and with the instructors.

Therefore, in this research, the greater number of the students said that the distance education system is not suitable for art education, most of them have expressed the virtual environment is not suitable because workshop lessons cannot be held. The mean scores of the students especially the effectiveness and predisposition sub-dimension of SODE were found to be low. This low level indicates that the students do not find the distance education system effective for art education and they are not inclined to distance education. Elements such as the integration of distance education in the field of visual arts education, development of field-specific software programs, updating the technological equipment used, and synchronous education may affect the perception of the system more positively by students in possible similar situations in the future.

In this study, the opinions of students who continue their art education asynchronously with the distance education system in only one state university during the pandemic process are included. This situation is accepted as a limitation of the study. In terms of generalizability of the results, it is recommended that the study be conducted on a wider student population in different universities.

Conclusion

For the areas such as visual arts education, the distance education program, which was implemented as an alternative education method during the crisis period, needs to be improved for existing and possible similar situations in terms of content and design.

Etik Kurul Belgesi: Bu çalışmanın uygulanabilmesi için Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Sosyal ve Beşeri Bilimler Kurulu'ndan (Tarih: 21/05/2020, Karar No: 12) onay alınmıştır.